

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

A. Ο Κορνήλιος Καστοριάδης μέσα από διασκευασμένο κείμενο του εκφράζει τις βαθύτατες ανησυχίες του για την πορεία της ανθρωπότητας μέσα από το πρίσμα της υπερκατανάλωσης. Η ασίγαστη μανία του σύγχρονου ανθρώπου για αύξηση της παραγωγής και κατανάλωσης, τον οδηγεί όχι μόνο στην χωρίς επιστροφή οικολογική καταστροφή αλλά και στην ψυχική και ηθική εξαθλίωση. Δυστυχώς όμως δε φαίνεται προς το παρόν να σκέπτεται ή και να επιθυμεί κάποια ριζική λύση. Εκείνο που χρειάζεται είναι επαναπροσδιορισμός των κοινωνικών θεσμών, των εργασιακών, οικονομικών, πολιτικών και πολιτιστικών σχέσεων. Στόχος θα είναι το χρήμα να γίνει ξανά μέσο για την επιτυχία και όχι απόλυτος σκοπός δίνοντας έτσι χώρο στη νοηματοδότηση της ανθρώπινης ζωής και την καλλιέργεια του ανθρωπισμού. Πρόκειται βέβαια για τεράστια ζητήματα που αναγκαιούν καθολική κινητοποίηση προκειμένου στο μέλλον να μη χρειαστεί να αντιμετωπίσουμε το φάσμα μιας ολοκληρωτικής περιβαλλοντολογικής καταστροφής αλλά και την εμφάνιση ολοκληρωτικών καθεστώτων.

B1. Η ανάπτυξη, βέβαια, των ανθρώπων αντί για την ανάπτυξη των σκουπιδοπροϊόντων θα απαιτούσε μια άλλη οργάνωση της εργασίας, η οποία θα έπρεπε να παύσει να είναι αγγαρεία και να γίνει πεδίο προβολής των ικανοτήτων του ανθρώπου. Είναι σαφές ότι ο στόχος του σύγχρονου ανθρώπου θα πρέπει να είναι ο επαναπροσδιορισμός του νοήματος της εργασίας και η επανατοποθέτηση της σε νέες βάσεις, έτσι ώστε από απλό μέσο εξασφάλισης του χρήματος να γίνει εστία δημιουργικότητας και κάλυψης όχι μόνο υλικών αλλά και πνευματικών – ηθικών αναγκών. Με αφετηρία το σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό, τη σωστή διαπαιδαγώγηση από την οικογένεια και το σχολείο, που θα δίνει κατευθύνσεις περισσότερο ανθρωπιστικές, ο άνθρωπος θα ξαναβρεί τη χαρά της δημιουργίας και θα ξαναβρεί την χαμένη σωματική, ψυχική και πνευματική του ηρεμία. Έτσι η βελτίωση και προώθηση επιστημονικής γνώσης είναι δεδομένες, και η διεύρυνση των πνευματικών οριζώντων του ανθρώπου θα τον καταστήσει πιο ικανό και δραστήριο.

B2. Κατανάλωση ⇒ παραγωγή, δημιουργία, εξοικονόμηση
Αναδιοργάνωση ⇒ αποδιοργάνωση
Κεντρική ⇒ περιφερειακή
Δεχτούν ⇒ απορρίψουν
Συμμετοχή ⇒ αποχή

B3.

Επίκληση στη λογική: 4§ «... ότι ο κεντρικός στόχος της ζωής τους είναι να αυξάνεται η κατανάλωση κατά 2 με 3% το χρόνο.»

5§ «... θα απαιτούσε μια άλλη οργάνωση της εργασίας...»

Επίκληση στο ήθος και το συναίσθημα του δέκτη: 4§ «... να δεχθούν ένα αξιοπρεπές αλλά λιτό βιοτικό επίπεδο...»

4§ «... για την ανάπτυξη των σκουπιδοπροϊόντων.»

5§ «... Αντί για την ανάπτυξη των σκουπιδοπροϊόντων...»

5§ «... θα έπρεπε να παύσει να είναι αγγαρεία...»

Επίκληση στην αυθεντία: 5§ «... ώστε να διαπλάθονται... έως... Αριστοτέλη.»

B4. Στόχος του συγγραφέα με τη χρήση των ερωτήσεων είναι η αμεσότητα και κατ' επέκταση η ευαισθητοποίηση των αναγνωστών. Με τις ερωτήσεις σκοπεύει να ενισχύσει τον προβληματισμό

του δέκτη, ουσιαστικά να τον θέσει προ των ευθυνών του για τα προβλήματα που ενδεχομένως θα προκύψουν, και να τον ωθήσει στη λήψη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπισή τους.

Γ.

1. **Επιπτώσεις υπερκατανάλωσης** ⇒ **άνθρωπος**
⇒ **περιβάλλον**

2. **Τρόποι αντιμετώπισης**

Ζητούνται 500-600 λέξεις, άρα στο Κυρίως Θέμα θα έχουμε 4-5§ των 100-110 λέξεων.

Πρόλογος:

Κυρίες και κύριοι

Στις αρχαίες τραγωδίες όσες φορές ο άνθρωπος υπέπεσε στην ύβρι και αρνήθηκε όλα όσα προσδιορίζουν τη φύση και την καταγωγή του, τιμωρήθηκε ιδιαίτερα σκληρά. Σήμερα λοιπόν που στην πράξη αρνείται την ίδια του τη φύση καταστρέφοντας το φυσικό του περιβάλλον, του οποίου είναι αναπόσπαστο κομμάτι, στο βωμό του κέρδους και της υπερκατανάλωσης, δυστυχώς ο κίνδυνος της τιμωρίας του είναι ορατός.

Κ. Θέμα :

Επιπτώσεις στον άνθρωπο:

- ❖ Αλλοτριώνει τον άνθρωπο, τον απογυμνώνει από τα υψηλά ιδανικά και τον απομακρύνει από το βαθύτερο νόημα της ύπαρξής του.
- ❖ Οι ανθρώπινες σχέσεις υποβαθμίζονται καθώς επικρατεί το συμφέρον και η ιδιοτέλεια.
- ❖ Θέτει τον άνθρωπο αντιμέτωπο με το συναίσθημα του κορεσμού από τη σπατάλη και την αφθονία των αγαθών.
- ❖ Διευρύνει το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών και οξύνει τα κοινωνικά προβλήματα καθώς η αδυναμία κατανάλωσης οδηγεί στη βία και την εγκληματικότητα.
- ❖ Δημιουργεί αισχροκέρδεια, εκμετάλλευση και αδικία.
- ❖ Οδηγεί στη δυστυχία καθώς κυριαρχεί το συναίσθημα του ανικανοποίητου μέσα στην αφθονία των υλικών αγαθών.

Επιπτώσεις στο περιβάλλον:

- ❖ Η υπερκατανάλωση απαιτεί αύξηση της παραγωγής, άρα και αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων της γης με πιθανή συνέπεια στο μέλλον την εξάντλησή τους.
- ❖ Η τεχνολογική ανάπτυξη και η κατ' επέκταση υπερκατανάλωση οδηγούν στη ρύπανση του περιβάλλοντος.

Τρόποι αντιμετώπισης:

- ❖ Ιεράρχηση των στόχων του ανθρώπου και επαναπροσδιορισμός των αξιών που διέπουν τη ζωή του.
- ❖ Συνειδητοποίηση ότι η ποιότητα ζωής δε συμβαδίζει με την απόκτηση υλικών αγαθών, αλλά συνοδεύεται από πνευματική και ηθική καλλιέργεια.
- ❖ Διαμόρφωση πνεύματος λελογισμένης κατανάλωσης ώστε αυτή να εξυπηρετεί τις πραγματικές ανάγκες του ανθρώπου.

Αλλά και

- ❖ Εύρεση νέων μορφών, εναλλακτικών πηγών ενέργειας.
- ❖ Ενίσχυση της ανακύκλωσης και των βιολογικών καθαρισμών